

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

RådNu.

Kompetenscentrum
för rådgivning

Mötesplats AKIS samlade många

Den 17-18 mars arrangerade Landsbygdsnätverket **Mötesplats AKIS** - en ny plattform om kunskapsflöden och innovationer i de gröna näringarna. Mötesplats AKIS är ett forum för att diskutera hur det kunskaps- och innovationssystem som många av oss är en del av kan stärkas. AKIS står för *Agricultural Knowledge and Innovation Systems*.

Magnus Ljung, verksamhetsledare för RådNu, deltog som föreläsare men också som moderator tillsammans med Lovisa Madås, AGFO. Cirka 100 personer deltog de två dagarna och fick veta mer om EU:s och den svenska regeringens syn på AKIS samt hur finansierare, kompetensutvecklare, företagare, nya kunskapsnav och regionala kluster kan stödja utvecklingen av ett hållbart och konkurrenskraftigt svenskt lantbruk.

Dokumentationen från Mötesplats AKIS kommer att läggas ut på [Landsbygdsnätverkets hemsida](#) - och [här kan du höra podcasten Landets avsnitt om AKIS](#).

Projekt gör praktik av teori

Djupintervjuer med tio lantbrukare, datainsamling med produktionsnyckeltal från verksamheten under 2020 och grupprådgivning blir tre av verktygen när nu SLU, med RådNu som en av parterna, börjar att utveckla ett rådgivningskoncept som inspirerats av Lean och riktas till dikalvsföretagare.

Allt sker inom ramen för projektet **Från teori till praktik – hur gör vi verkstad av hållbarhetsarbetet i svensk nötköttsproduktion?** Projektet som för första gången möter sina deltagare nu i mars kommer att pågå till hösten 2023. Målet är att hjälpa lantbrukarna att nå "nästa nivå" genom att skapa företag som är hållbara ur såväl socialt, ekonomiskt, ekologiskt som klimatmässigt perspektiv.

RådNu:s **Jenny Höckert** startar inom kort djupintervjuer för att ringa in motivation, drivkrafter och synen på den egna produktionen - nu och i framtiden.

Välkommen till Rurban Planning Talks 27 maj – online

Den 27 maj är det dags för årets **Rurban Planning Talks** med temat *"Lokalt självstyre och gestaltad livsmiljö"*. Syftet är att skapa en dialog mellan akademien och planeringspraktiken för att synliggöra pågående urbana och regionala omvandlingar. Särskilt fokus ligger på skärningspunkten mellan landsbygd och stad och på en hållbar utveckling av hela samhället.

I år deltar **Lars Johansson** och **Magnus Ljung** från RådNu kring frågor som hur landskapet förändras genom de praktiker som jord- och skogsbruket använder sig av. De kommer även att belysa hur den gestaltade livsmiljön på landsbygden kommer kunna förändras i en allt mer bio-baserad ekonomi där landsbygdens resurser behövs för livsmedelsproduktion, energi, biologisk mångfald, friluftsliv, turism, etc.

Intresserad? [Du är välkommen att ta del av flera spännande inspel och även att medverka i workshops under denna dag som arrangeras av bland andra Chalmers och DaCapo i Mariestad.](#)

Enkla regler? Ja tack!

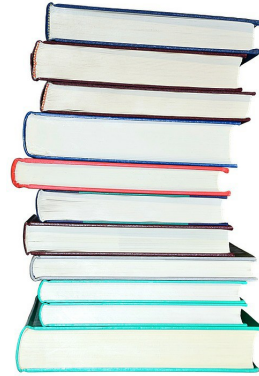
Regler behövs kring nästan allt vi gör - men de ska helst vara både bra och enkla - och inte alltför många!

Men exempelvis en mjölkproducent med växtodling berörs idag av omkring 450 lagkrav, och antalet lagkrav har mer än fördubblats från 1996 till 2016.

I ett EU-finansierat samarbete mellan HIR Skåne, Växa Sverige, Lantbrukarnas Riksförbund, **SLU** och Hushållningssällskapet Halland är nu målet att under 2021 samla in 100 förslag som förenklar och förtydligar lantbruksföretagens tillvaro.

60 förenklingsförslag ska väljas ut till en expertkommitté som i sin tur presenterar de allra bästa för myndigheter och politiker. I slutändan kan en del förslag förhoppningsvis bli verklighet.

Du kanske har en förslag? [Läs mer på projektets hemsida!](#)

Pollinatörer på Österlen i fokus under våren

Nätverket Pollinera Sverige med RådNu:s **Lotta Fabricius Kristiansen** som en av initiativtagarna lyfter nu ett nytt initiativ i Kivik tillsammans med Kiviks Musteri och Nationalparken Stenshuvud - ett pionjärprojekt för att öka biologisk mångfald.

Det handlar om att odling och bevarande av natur kan samverka och om att nå ut med vunnit kunskap och engagemang till andra odlare och en bred allmänhet. Det nya projektet knyter an till ett medborgarforskningsprojekt som redan pågår, liksom till projektet Beespoke. [Läs mer här!](#)

Biodlare som medborgarforskare

Honungsbin hamnar ofta i centrum av diskussioner kring miljöfrågor som lagstiftning kring bekämpningsmedel eller hoten mot biologisk mångfald. För första gången har nu den specifika gruppen biodlare agerat medborgarforskare, i den vetenskapliga studien INSIGNIA. 69 biodlare i tio länder deltog och samlade in material från sina bisamhällen för analyser av från vilka växter binas insamlade pollen kommer och hur det såg ut med av bekämpningsmedelsrester. Som tack för hjälpen återkopplades sedan resultaten från laboratorieanalyserna till biodlarna. Studien ser en stor potential i att engagera biodlare som medborgarforskare, eftersom drivkrafter hos många var att hjälpa miljön och forskningen framåt. [Här är studien!](#)

... och apropå medborgarforskning...

... vill vi tipsa om boken *The science of Citizen Science* från förlaget Springer - för dig som vill lära mer om ett sätt att bedriva forskning som ligger i tiden.

Medborgarforskning handlar om att ta vara på allmänhetens möjligheter och vilja att bidra till vetenskaplig forskning kring vitt skilda frågeställningar - ett sätt att engagera allmänheten - eller specifika delar av den - i ett samarbete som kan bli till stor nytta och glädje för såväl akademien som samhället i stort.

[Boken är tillgänglig gratis via nätet, och du kan ladda hem den här.](#)

Snart Pollineringsveckan igen - dags att inspireras!

Den 15-23 maj är det dags för initiativet Pollineringsveckan igen, med olika aktiviteter runtom i Sverige kring pollineringsfrågan som är från år möter ett växande intresse.

Pollinera Sverige har tagit fram en inspirationstidning om levande trädgårdar, blommande ängar, fruktträd och bärbuskar som gynnar pollinatörerna.

[Du kan läsa den här!](#)

Humlor möter AI

Vad har AI med humlors matvanor att göra? Jo, tekniken har öppnat möjligheten för forskare att analysera pollen på en helt ny nivå, rapporterar Vetenskapsradion. Bevarandebiologen Ola Olsson vid Lunds universitet tar tillsammans med kollegor reda på vilka sorters blommor som är viktiga för humlorna, och som det därför kan vara extra bra att bevara i landskapet. Via maskininlärning, en sorts AI, har ett datorprogram lärt sig att känna igen runt hundra olika sorters pollen.

[Studien finns här!](#)

... och ännu mer om humlor!

Alla arter påverkas nog av klimatförändringarna, bara på olika sätt... Vårens första humlor, som kan synas redan nu i mars i södra Sverige, är alltid drottningar. De är de enda som överlever vintern.

Forskare vid Lunds universitet söker nu allmänhetens hjälp med att rapportera in vårens första humledrottningar, för att kunna kartlägga hur allt tidigare vårar påverkar den här pollinatören.

[Du kanske vill hjälpa till?](#)

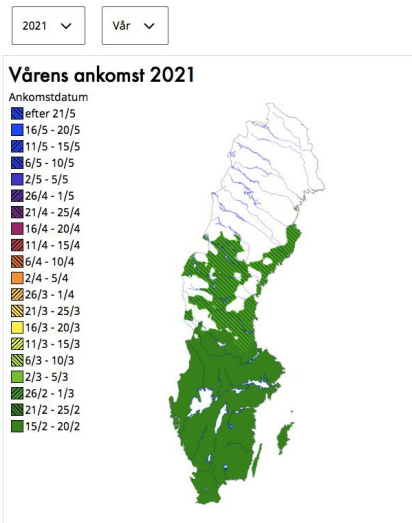

Lotta Fabricius Kristiansen:

Jag har under många år haft hemmakontor med de fördelar och nackdelar som det innebär. Vägen till skrivbordet är inte lång, och vissa möten har gjorts digitalt, men de flesta möten har varit fysiska. Skillnaden är nu att nästan alla som jag träffar genom mina olika engagemang också arbetar på distans oavsett var i världen de är. Det har förstas inneburit att det blivit enklare att knyta nya och behålla etablerade kontakter. Världen har krympt och mötena har blivit allt tätare. **Det är så lätt att ordna ett online-möte, och så snabbt det kunde bli en vana - eller är det en ovana?**

En utmaning har blivit att välja en tidpunkt som passar både den som bor i Asien, Europa, Afrika eller Nord-Sydamerika. Klockan 15.00 verkar vara en hyfsad tidpunkt - det vill säga, om man inte bor på Nya Zeeland eller i Japan för då blir det mitt i natten. Hur tidigt är "tidigt" och hur sent är egentligen "sent"? Arbetsdagarna har blivit längre och sönderhackade, och det är svårt att fokusera när tiden för egna tankar har blivit ersatt av "nästa möte". Den tid man tidigare hade för att förflytta sig mellan olika möten och som erbjöd tid att processa det som avhandlats finns inte längre. **Kanske är det dags att boka in möten med sig själv för att få tid att tänka?**

En annan svårighet är att hantera de digitala mötenas utmaningar som till exempel att läsa av kroppsspråket i en konversation mellan flera deltagare. Ibland behöver

Hur sent är egentligen "sent"?

man ses på riktigt för att kunna lösa komplicerade frågor.

Jag talade med en biodlarkollega häromdagen, som har haft svårt att sova om nätterna. Som hen sa "Nu när jag ändå inte kan sova så har jag passat på att delta på flera olika seminarier i Nordamerika och lärt mig så mycket nytt." Vägen till kunskap har blivit mer digital, och man behöver inte ens lämna sängen. Likt ett ekosystem kommer det säkert att infinna sig en balans, men det kan ta tid att hitta det nya normala i tillvaron.

Men allt är ju inte digitalt! Naturen ligger i startgroparna, och på många platser har det hunnit bli vår. Enligt SMHI:s definition är det vår när dygnets medeltemperatur under en sjudygnspanning är över 0,0 °C. [Du kan själv följa vårens ankomst i år och andra år här!](#)

Ett projekt som jag koordinerar handlar om att genom medborgarforskning undersöka hur ett landskapsområdes bärighet ser ut, med avseende på floratillgång för honungsbin, solitärbin och humlor under den aktiva säsongen. Genom att synliggöra situationen vill vi även se om det kan leda till ett lokalt engagemang för att skapa förbättrade villkor för pollinatörer i området. Så nu är det snart dags att sätta igång - vi väntar bara in att naturen ska få värkanslor på riktigt!

Fäli & Gille och

RådNu på Facebook

Följ & gilla oss
på Facebook

Följ våra forskares vardag! Dela med dig av ditt eget
rådgivarliv! Vår Facebook-sida heter [Rådnu för gröna
näringsar!](#)

[Gå till hemsidan](#) [Skicka vidare](#) | [Prenumerera](#) | [Sluta prenumerera](#)

RådNu:s nyhetsbrev produceras av SLU. •

yiva.carlvist.warnborg@slu.se

0511-670 00 (vxl).